Løsningsforslag noen oppgaver

Fredrik Meyer

9. september 2016

Oppgave 1 (3.3.7). Bruk de Moivre's formel til å uttryke $\sin 4\theta$ og $\cos 4\theta$ ved hjelp av $\sin \theta$ og $\cos \theta$.

Løsning 1. Husk at de Moivre's formel sier at

$$(\cos \theta + i \sin \theta)^n = \cos(n\theta) + i \sin(n\theta).$$

Vi setter n = 4, og får

$$(\cos \theta + i \sin \theta)^4 = \cos(4\theta) + i \sin(4\theta).$$

Strategien er nå å gange ut parentesene og deretter sammenligne realdeler og imaginærdeler. En grei strategi er å først regne ut $(\cos \theta + i \sin \theta)^2$, og deretter gange dette med seg selv.

Vi får

$$(\cos \theta + i \sin \theta)^2 = (\cos^2 \theta - \sin^2 \theta) + i(2\cos \theta \sin \theta). \tag{1}$$

Vi ganger dette med seg selv og får:

$$((\cos^2\theta - \sin^2\theta) + i(2\cos\theta\sin\theta))^2 = (\cos^2\theta - \sin^2\theta)^2 - 4\cos\theta^2\sin^2\theta + 2i(4\cos^3\theta\sin\theta - 4\cos\theta\sin^2\theta)$$
$$= \cos^4\theta - 6\cos^2\theta\sin^2\theta + \sin^4\theta + i(4\cos^3\theta\sin\theta - 4\cos\theta\sin^2\theta)$$

Sammenligner vi realdeler og imaginærdeler i (1), ser vi at

$$\cos 4\theta = \cos^4 \theta - 6\cos^2 \theta \sin^2 \theta + \sin^4 \theta$$
.

og

$$\sin 4\theta = 4\cos^3\theta\sin\theta - 4\cos\theta\sin^2\theta.$$

 \Diamond

Oppgave 2 (3.3.8). Regn ut $(1+i)^{804}$ og $(\sqrt{3}-1)^{173}$.

Løsning 2. Her lønner det seg å skrive om på polarform. Vi har at

$$1 + i = \sqrt{2}e^{i\pi/4}$$

og

$$-1 + \sqrt{3} = 2e^{-\pi i/6}$$
.

Dermed er

$$(1+i)^{804} = \sqrt{2}^{804} \left(e^{i\pi/4}\right)^{804} = 2^{402}e^{201\pi i} = -2^{402},$$

siden $e^{\pi n}$ er -1 om n er odde.

Den andre er hakket verre. Her har vi at

$$(\sqrt{3}-i)^{173}=2^{173}e^{\pi 173i/6}.$$

Her er trikset å bruke delealgoritmen til å skrive 173 = $28\cdot 6 + 5.$ Dermed er

$$2^{173} e^{\pi 173i/6} = 2^{173} e^{\pi (28+5/6)i} = 2^{173} e^{\pi 5i/6}.$$

Dette er lik

$$2^{173} \left(-\frac{sqrt3}{2} + i\frac{1}{2} \right) = 2^{172} (-\sqrt{3} + i).$$

 \Diamond